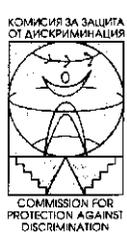

За съд
Д. Методиев
по к. д. № 18/2010 г.

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА
ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ
гр. София 1125, бул. Драган Цанков 35
тел.: 02/ 870 20 02; факс: 02/ 870 84 48

COMMISSION FOR PROTECTION
AGAINST DISCRIMINATION
35, Dragan Tsankov Str.; 1125 Sofia, BULGARIA
phone: +359 2 870 20 02; fax: +359 2 870 84 48

7

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД
Г. д. № К. 9. 18/2010
Дата 17.01.2011

10-00-3
13.01.11

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

И С К А Н Е
ОТ
**КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА ОТ
ДИСКРИМИНАЦИЯ**
по
конституционно дело № 18/2010 г

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Молим, да ни конституирате като заинтересувана институция по конституционно дело № 18 от 2010 г във връзка с противоречия по чл. 6 от Конституцията на Република България и чл. 14 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, изнесени в искането на тричленния състав на Върховен административен съд за установяване противоконституционността на § 6, ал. 1 и § 22з, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване.

Молим, ако ни конституирате като „орган по защита от дискриминация и осигуряване равенство на възможностите”, да ни определите срок за представяне на писмено становище.

(В Комисия за защита от дискриминация са постъпвали жалби и сигнали срещу прилагането на § 6, ал. 1 от преходните и заключителни разпоредби на Кодекса за социално осигуряване. Комисията е постановила решения, с които е установила

дискриминация по смисъла на чл. 4, ал. 3 от Закона за защита от дискриминация. Прилагаме влезлите в сила решения № 163/17.09.2009 г - заедно с определение № 14507/12.01.2009 г на Върховен административен съд, Седмо отделение, и решение № 117/18.05.2010 г на Комисия за защита от дискриминация).

С уважение,

За Комисия за защита от дискриминация –

Председател:

Кемал Еюп

**КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА
ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ**

гр.София 1125, бул."Драган Цанков" 35
тел.: 02/ 807 30 30, факс: 02/ 870 84 48
e-mail: kzd@kzd.bg

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА
ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ

COMMISSION FOR PROTECTION
AGAINST DISCRIMINATION

**COMMISSION FOR PROTECTION
AGAINST DISCRIMINATION**

35, Dragan Tsankov Str. ; 1125 Sofia, BULGARIA
phone: +359 2 807 30 30, fax: +359 2 870 84 48
e-mail: kzd@kzd.bg

РЕШЕНИЕ

№ 117

гр.София, 18.05.2010 г.

**КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ, Трети специализиран постоянен заседателен състав по чл. 48 ал.2 т.3
от Закона за защита от дискриминация по признаци народност, гражданство, произход,
религия, вяра и лично положение, определен със заповед № 06/ 11.10.2005 г., заповед
№ 07/ 11.10.2005 г., заповед № 178/ 21.12.2006 г., заповед № 179/ 21.12.2006 г. и
заповед № 26/ 21.01.2009 г. на Председателя на Комисията за защита от
дискриминация, в открито заседание на четвърти март две хиляди и десета година в
състав:**

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Ирина Мулешкова
ЧЛЕНОВЕ: Хари Алексиев
Зора Генчева

разгледа докладваната от Хари Алексиев преписка № 122 по описа на Комисията за
2009 г., и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по преписката е образувано с Разпореждане № 42/28.01.2009г.
на председателя на КЗД въз основа на жалба подадена от Ненчо Тодоров Еремлиев, от

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

10

гр.Плевен с вх.№ 44-00-89/15.01.09г. и допълнение към нея с вх.№ 44-00-653/09.03.09г., срещу разпоредбите на Параграф 6 от Преходните и Заключителни разпоредби на КСО.

Въз основа на жалба, подадена от Петър Стоянов Инджев, от гр.София с вх.№ 44-00-578/26.02.09г., срещу разпоредбите на Параграф 6 от Преходните и Заключителни разпоредби на КСО с разпореждане №150/20.03.09г. на председателя на КЗД, е образувана преписка №70/2009г.

Въз основа на жалба подадена от Марин Демиров Янев от гр.Варна с вх.№44-00-600/27.02.2009г., и допълнена с вх. № 44-00-828/23.03.09г., с разпореждане №160/27.03.09г. на председателя на КЗД, е образувана преписка №79/2009г.

Въз основа на жалба, подадена от Славен Петров Петров от гр.Плевен с вх. №44-00-836/23.03.09г., с разпореждане № 161/27.03.09г. на председателя на КЗД, е образувана преписка №80/2009г.

Въз основа на жалба, подадена от Ангел Кирилов Йовев от гр.Дупница с вх. № 44-00-1536/26.05.2009г., с разпореждане № 277/09.06.2009г. на председателя на КЗД, е образувана преписка №122/2009г.

С разпореждане №314/08.07.2009г. на председателя на КЗД, петте преписки са обединени за съвместно разглеждане в общо производство под №122/2009г. на обединената преписка.

Жалбоподателите правят оплаквания, че установената горна граница на размера на пенсиите и сваляне на ограничителния режим за лицата придобиващи правото на пенсия след 01.01.2010г. създава неравноправие между гражданите, пенсионирани до 01.01.2010г и лицата, които ще се пенсионира след 01.01.2010г. Считат, че разпоредбата на Параграф 6,ал.1 от КСО създава неравноправие между гражданите, които търпят вреди от ограничението в размера на пенсиите и лицата, които са изключени от приложното поле на това ограничение и посочени в ал.3 на параграф 6 от КСО- спрямо президент и вицепрезидент на Република България; председател на народното събрание; министър-председател; съдия в конституционния съд. Представени са Разпореждане №5007024024/01.10.2008г. на НОИ, за преизчисляване пенсията на Ненчо Тодоров Еремлиев; Разпореждане на Районно управление „Социално осигуряване“-гр.София, №4411306268/12.02.2008г., за отпускане пенсия на Петър Стоянов Инджев и Разпореждане на НОИ-т.п.гр.Кюстендил, от 19.09.1997г., за определяне на пенсия на Ангел Кирилов Йовев.

В допълнителното си становище на жалбоподателя Петър Стоянов Инджев твърди, че държавата му дължи ежемесечно изплащане на пенсия в размер-пропорционален на направените от него вноски. Посочва, че първоначалния размер на пенсията, която му е определена съгласно закона е 2 296.00 лева, а след актуализация от 01.07.2009 размера на пенсията му възлиза на 3 038. 73 лева месечно. Посочва че с разпоредба на Параграф. 6 на КСО и алинеите към него, размера на пенсията му е ограничен на 700 лева месечно. Счита че с горепосоченото действие Държавата в лицето на нейните изпълнителни органи и администрация допуска пряка и непряка дискриминация, както и че с разпоредбата на Параграф 6 се подменя норма от Конституцията на Република България.- чл. 6 ал.1 и 2, чл. 57 ал. 1 и 2 от Конституцията на Република България. Аргументите на жалбоподателя за наличието на пряка дискриминация са, че ограничителния размер на пенсията не се прилага (по Параграф 6 на КСО, ал.3) спрямо президент и вицепрезидент на Република България; председател на народното събрание; министър-председател или съдия в конституционния съд. Твърди, че мотивите на Решение № 14/1992 на Конституционния съд, за допускане привилегии на изброените по-горе длъжности в Република България поради липса на Конституционна забрана, не отговарят на истината. Съмненията за основателността на това решение на Конституционния съд според жалбоподателя Петър Инджев, са

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

11

съотношенията на броя на подписите „за“ и „против“ на самите конституционни съдии. Заявява, че за да се прилага параграф 6 ал. 3 трябва да има конституционни промени. Посочва, че съгласно чл. 6 ал. 2, на Конституцията всички граждани са равни пред закона. Не се допускат никакви ограничени или привилегии основани на политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние. Според чл.7 на Конституцията - държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица. Други аргументите, които посочва жалбоподателя Петър Инджев за дискриминация, са, че съществуват две категории пенсионери (извън тези по ал. 3 на Параграф 6 от КСО)-едните, които са получавали по-високо трудово възнаграждение и съответно по-висок процент от това възнаграждение което е постъпвало в бюджета. Другата според жалбоподателя са група граждани, които са получавали, или са намерили форма или начин да декларират по-ниско трудово възнаграждение и условия да внасят по-малка осигурителна вноска в бюджета на страната. Посочва, че тяхното участие в общественото осигуряване е в много по-голяма степен и при всички случаи е далеч по-ниско спрямо това на първата група. Според жалбоподателя пенсионният фонд подпомага с минимална пенсия около 500 000 човека, 90% от които нямат нито ден трудова дейност. Счита че разпоредбата на параграф 6 и ал. 1 и 3 към него подменят Конституцията на Република България, в частност чл. 6 ал. 1 и 2, както и член 57 ал.1.

Оплакванията на жалбоподателите сочат като евентуален нарушител и ответна страна Министерски съвет на Република България. По преписката като заинтересовани страни са конституирани Министерство на труда и социалната политика, Министерство на финансите, НОИ.

Становището на МС е, че вследствие на така установения от законодателя ограничителен Параграф 6, ал.1 от КСО определена част от българските граждани получават еднакви по размер пенсии, независимо от различията в трудовите възнаграждения или доходи, осигурителен стаж и направени осигурителни вноски, докато за останалите граждани размерът на пенсията е в зависимост от тези показатели. Това произтича пряко от разпоредбата на чл.51 от Конституцията, която прогласява правото на обществено осигуряване и социално осигуряване. Правото на пенсионно осигуряване, като вид социално подпомагане се обхваща и защитава от тази разпоредба. Според МС Конституционната разпоредба, не определя условията за неговото възникване и осъществяване, поради което въпросът за размера на пенсионните плащания е оставен за отговор в закона. Според МС КСО е предвидил корективи на формулата на изчисляване и изплащане размера на пенсиите, изразяващи се във фиксиране на минималните и максимални размери на пенсията или сбора от пенсии, получавани от едно лице. Посочват, че установяването на максимални и минимални пенсионни граници, както и тяхната взаимна обусловеност е продиктувана от действащата у нас пенсионна система, която е квалифицирана като „разходно-покривна“. Според тази система пенсионния таван е необходим тъй като се гарантират минималните пенсии и се спомага за растежа им. Държавното обществено осигуряване е система за взаимопомощ и солидарност, чрез която се защитава общия интерес на осигурените лица, като от набраните осигурителни вноски на осигурените лица се обезпечават материалната защита на изпадналите в нужда лица поради настъпването на определени социални рискове – болест, старост, смърт и др. Чрез функцията на преразпределение на доходите на осигурените лица, се преодолява несъответствието между много високите и много ниските пенсии, гарантира се определено равнище на парите за старост. По този начин с разпоредбата на Параграф 6, ал.1 от Преходните и заключителни разпоредби на КСО законодателя постига социална справедливост, прокламирана в Преамбюла на Конституцията на Република България, съобразявайки

се с икономическата обстановка в страната, с неблагоприятното съотношение между пенсионерите и броя на активно заетите осигурени лица, застаряването на населението, ниската раждаемост, равнището на безработицата. Посочват, че установяването на максимален размер на пенсиите се е регламентирал от разпоредбата на от чл.47в от Закона за пенсиите(отм.). Посочват също, че Конституционния съд на Република България в свое Решение№21 от 1998г по конституционно дело №18 от 1997г. се е произнесъл по тази разпоредба като е приел, че тя не противоречи на Конституцията, че е в съответствие с нейния Преамбюл, както и на ред международни актове на МОТ- Конвенция №35 относно осигуровката инвалидност (индустрия и др.)1993г., Конвенция №38 относно осигуровката инвалидност(индустрия и др.)1993г., Конвенция №39 относно осигуровката смърт (индустрия и др.).МС заявяват, че Конвенциите допускат размерът на пенсиите да се състои от една определена сума или от процент от заплатата, която се взема предвид за целите на осигуряването, или от една променлива сума в зависимост от размера на направените вноски. Желаете да се вземе под внимание, че Пар.6 ал.1 от Преходните и Заключителни разпоредби на КСО изрично предвижда, че считано от 01.01.2010г., ще отпадне така наречения „таван на пенсията”. Според МС отпадането на това ограничение ще намери приложение и по отношение на получаваните от жалбоподателите размер на пенсиите за осигурителен стаж и възраст след 01.01.2010г.

В становището си с вх.№ 90-17-22/10.04.2009г., **Министерство на финансите на Република България** заявява, че Параграф 6 ал.1 от Преходните и Заключителните разпоредби на КСО регламентира максималния размер на получаваните една или повече пенсии, отпуснати до 31.12.2009г., който без добавките към тях е равен на 35 на сто от максималния осигурителен доход за предходната година, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване. МФ посочва, че съгласно разпоредбата от началото на 2010г., т.нар. „ таван на пенсиите” се отменя, но само за тези от тях, които са отпуснати след 31.12.2009г. Посочват, че пенсиите отпуснати преди тази дата ще се определят по досегашния ред а именно от 1 юли на съответната година в размер на 35 на сто от максималния осигурителен доход за предходната година Заявяват, че отпадането на тавана на пенсиите за лицата които са се пенсионирали преди 31 декември 2009г. би довело до допълнителни бюджетни разходи в размер на 72 млн.лева за 2010г. Подчертават че при пенсионните системи от типа разходопокривно финансиране, каквато е българската, безспорно щом като следва да се гарантират минималните размери на пенсиите на една част от пенсионерите, независимо от приноса им към осигурителната система, на друга част от тях следва да се ограничи изплащането на действителния размер. Заявяват, че това е особено наложително, когато бюджетът на държавното обществено осигуряване изпитва недостиг на средства.

По изказаните в жалбата твърдения, **Министерство на труда и социалната политика на Република България**, поддържа позиция, изразена писмено в становище с вх.№ 90-15-30/09.04.2009г. Заявява, че съгласно Пар.6, ал.1 от Преходните и Заключителни разпоредби на КСО/ПЗРКСО/, максималния размер на получаваните една или повече пенсии, отпуснати до 31.12.2009г., без добавките към тях, се определя смятано от 1 юли на всяка календарна година в размер на 35 на сто от максималния осигурителен доход за предходната календарна година, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване. Посочва, че при отпускане на тези пенсии са приложени разпоредбите на КСО, като действителния им размер е посочен в разпоредженията за отпускането им от съответните поделения на НОИ. Заявяват, че до края на 2009г. на тези лица ще се изплащат суми, определени, в размер на 35 на сто от максималния осигурителен доход за предходната календарна година, определен със

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИИ
ВАРНО С ОРГИНАЛА
 Подпис: _____

11

Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване. Считат, че с Пар.6, ал.1 от Преходните и заключителни разпоредби на КСО не се намаляват определените размери на пенсиите, но при изплащането им се прилагат предвидените ограничения. Посочват че с Параграф 6, ал.1 от Преходните и заключителни разпоредби на КСО се определят не само пенсиите, по отношение на които се прилага ограничението, но и датата до която ще се прилага-31.12.2009г. Заявяват, че след 31.12.2009г. няма да се прилага ограничението в размера на получаваните суми по Пар.6, ал.1 от ПЗР на КСО не само спрямо лицата, които ще се пенсионират след 1 януари 2010г. вкл., но и спрямо лицата които са се пенсионирали преди тази дата, тъй като Параграф 6, ал.1 ще е изчерпал действието си като преходна разпоредба на КСО.

Според **Националния осигурителен институт**, видно от писмо с вх. вх.№ 14-20-8/08.04.2009г. въпросът с максималния размер на пенсиите трябва да се разглежда успоредно с въпроса за гарантираните диференцирани минимални размери. Посочва, че във връзка с принципа на солидарността при осъществяване на държавното обществено осигуряване съгласно чл.3, т.2 КСО, са определени минимални и максимални размери на пенсиите, както е и в другите пенсионни системи, действащи на разходнопокривния принцип. Посочват, че съгласно Параграф6, ал.1 от Преходните и Заключителни разпоредби на КСО/ПЗРКСО/, максималния размер на получаваните една или повече пенсии, отпуснати до 31.12.2009г., без добавките към тях, се определя смятано от 1 юли на всяка календарна година в размер на 35 на сто от максималния осигурителен доход за преходната календарна година, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване.

Посочват, че от 01.01.2008 г. е определен максимален осигурителен доход 2000 лв., който ще бъде взет като основа при определяне на максималния размер на пенсиите през 2009 г. Заявяват, че със Закона за бюджета на ДОО за 2009 г. (ДВ, бр. 109/23.12.2008 г.) са направени изменения и допълнения на Кодекса за социално осигуряване като е приет § 22 з от ПЗР на КСО, съгласно който за 2009 г. максималният размер на получаваните една или повече пенсии без добавките към тях се определя, считано от 1 април, в размер на 700 лв. Посочват, че поради обстоятелството, че осигурителната система е изградена на разходопокривния принцип, средствата за изплащане на пенсиите се осигуряват от постъпващите осигурителни вноски на работещите трудоспособни граждани, а не от натрупани суми по лични партии. Заявяват, че основен принцип на тази система е принципа на солидарност на осигурените лица, който е посочен в чл. 3, т. 2 от КСО. Според НОИ този принцип предполага ограничаване размера на получаваните пенсии до определен максимален размер и едновременно с това гарантиране на минимален размер на пенсиите, който обезпечава определен минимум от средства на различни категории лица, които са участвали в осигуряването.

Посочват също, че принципът на солидарност на осигурените лица, който се прилага при разпределението на средствата съществува и в други страни, които прилагат разходопокривната система в общественото осигуряване. Конвенция № 35 относно осигуровката старост (индустрия и др.) от 1933 г. на Международната организация на труда в чл. 7, ал. 2 поставя условие за пенсията да има само гарантиран минимум. При равни други условия, при пенсионните системи с разходно покривно финансиране, според МТСП безспорно е че след като трябва да се гарантират минималните размери на пенсиите не на малка част на пенсионерите, на друга част от тях следва да се ограничи действителният много високи размер. Посочват, че в изпълнение на Европейската социална харта, с цел да обезпечат ефективното упражняване на правото на социално осигуряване, договарящите се страни се задължават да поддържат система за социално осигуряване на задоволително равнище,

14

но не по-ниско от равнището, необходимо за ратифициране на Конвенция № 102 на Международната организация на труда за минималните стандарти на социално осигуряване. Заявяват, че в българското осигурително законодателство това изискване е изпълнено. Посочват, че в нормативните актове на Европейският съюз не съществуват правила за определяне на максималните размери на пенсиите и че всяка страна-членка решава този въпрос, съобразно финансовите си възможности, прилаганата осигурителна система и разпоредбите на вътрешното си законодателство. Според НОИ необходимостта да се приложи ограничението за максималния размер на пенсията е оправдано и от начина по който се изчисляват размерите на пенсиите, а именно:

-до 31 декември 1999г. не е съществувало ограничение на максималния осигурителен доход, върху който да се внасят осигурителни вноски за наети лица и периода за определяне на пенсията е значително по къс, поради което в много случаи са получавани изключително високи индивидуални коефициенти при определяне на пенсиите.

-възможността да се избират три последователни години от последните 15 години осигурителен стаж до 1 януари 1997г, а не целия период на осигуряването при отпускане на пенсия с начална дата преди 1997г, също дава възможност за определянето на много високи пенсии за ограничен кръг лица.

Заявяват, че превръщането на трудовия стаж от първа и втора категория труд към трета не само за правото, но и за изчисляване размера на пенсията, облагодетелства лицата със стаж от първа и втора категория и завишава размера на пенсията им. Сочат, че с превръщане на стажа от първа и втора към трета категория се отчитат по-тежките и по-вредни условия на труд и пенсионирането е възможно по-рано, но все пак в рамките на разходопокривната система точно в тези случаи наличието на максимален размер на пенсиите е оправдано, тъй като зачетеният осигурителен стаж надхвърля значително календарното време, през което лицето е работило. Считат, твърденията на жалбоподателите, че след 31 декември 2009 г. с отпадане ограничението за максимален размер на новоотпуснатите пенсии ще се създаде неравнопоставеност между лицата, на които пенсията са отпуснати преди и след тази дата за неоснователни. Посочват, че от 2000 г. е въведен максимален размер на осигурителния доход, върху който се внасят осигурителни вноски за държавното обществено осигуряване и който влияе при определянето размера на пенсията. Според НОИ, дори едно лице да получава доход, който е над максималния размер, осигурителните вноски се дължат върху този доход и съответно той ще бъде взет предвид при определянето на индивидуалния му коефициент и размера на пенсията. Заявяват, че при това положение и за пенсията отпуснати след 31 декември 2009 г. фактически ще съществува максимален размер, който ще се определя косвено чрез ограничаване на индивидуалния коефициент на лицата. Посочват, че по отношение на разпоредбите, които предвиждат ограничаване на максималните суми на получаваните пенсии, Конституционния съд на Република България се е произнесъл с Решение № 21 от 15.07.1998 г. по конст.д. № 18/1997 г. като е приел, че тези разпоредби не противоречат на Конституцията на Република България.

Въз основа на приложените по преписката писмени доказателства, обяснения на страните комисията прие за установено от фактическа и правна страна следното:

Според действащото към момента законодателство максималния размер на получаваните една или повече пенсии, отпуснати до 31 декември 2011г. без добавките към тях, се определя смятано от 1 юли на всяка календарна година в размер на 35 сто

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ

ВЯРНО С ОРГИЗНАЛА

Подпис: _____

от максималния осигурителен доход за предходната календарна година, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване.

Видно от твърдението на МС установяването на минимални и максимални пенсионни граници, както и тяхната взаимна обуславеност са продиктувани от действащата у нас система на пенсионноосигуряване, която се квалифицира, като разходно покривна. Според тази система пенсионният таван е необходим, тъй като служи за гарантиране на минималните пенсии и помага за разстежа им, като чрез функцията на преразпределение на доходите на осигурените лица, се преодолява несъответствието между много високите и много ниските пенсии, гарантира се определено равнище на парите за старост. Според НОИ във връзка с принципа на солидарността при осъществяване на държавното обществено осигуряване съгласно чл.3, т.2 КСО, са определени минимални и максимални размери на пенсиите, както е и в другите пенсионни системи, действащи на разходно-покривния принцип. Според тази система средствата за изплащане на пенсиите се осигуряват от постъпващите осигурителни вноски на работещите трудоспособни граждани, а не от натрупани суми по лични партии. Според твърдението на НОИ и МФ при пенсионните системи от типа с разходопокривно финансиране, каквато е българската, след като следва да се гарантират минималните размери на пенсиите на една част от пенсионерите, независимо от приноса им към осигурителната система, на друга част от тях следва да се ограничи изплащането на действителния размер. Съображенията, които споделя настоящият състав, е че пенсията е основно конституционно право и не може да бъде накърнявано – чл.51, ал.1 от Конституцията. Размерът на пенсиите е основен елемент на това право. Той се определя от размерът на осигурителните вноски и отразява приносът на лицето към обществените блага през цялостната му трудова дейност. Настоящият състав счита, че солидарността намира израз във установяване на минимални прагове на пенсиите, във факта, че за всички пенсионери съгласно чл.70 от КСО важи една и съща формула за изчисляване на пенсията. Чрез нея те са поставени при равни условия. Осигурителната система на държавното обществено осигуряване е изградена на два основни принципа-справедливост и солидарност. Справедливостта при определяне размерът на всички пенсии за трудова дейност изисква да се отчита приноса на всеки в осигурителния процес- размер на осигурителния доход, върху който се е осигурявало лицето и продължителността на осигуряването – осигурителен/трудов/стаж. С разпоредбата на Параграф 6 от Преходните и заключителни разпоредби на КСО законодателят е приравнил лица положили труд от различни категории, без да отчита инвестираните от тях пенсионни вноски в държавния бюджет, с което нарушава принципът на равно третиране. Тъй като не се касае за еднакъв и равностоен труд в настоящият случай съставът счита, че установената горна граница на размера на пенсиите създава неравноправие между гражданите, чиито пенсии надхвърлят посочените в Параграф 6 на КСО размер и онези граждани, чиито пенсии са в по-нисък размер. От друга страна възможността предвидена в Параграф 6 на КСО от 31.12.2009г., с направеното изменение на Пар. 6, ал.1 от ПРЗ от КСО от 31.12.2011г. да не се прилага ограничение в размера на получаваните пенсии спрямо лицата, които се пенсионират след 1 януари 2012г. настоящият състав счита, че нарушава принципа на равно третиране и създава възможност определена категория граждани, сред които са жалбоподателите да получават еднакви по размер пенсии с оглед установената горна граница, независимо от различията в трудовите възнаграждения или доходи, трудовия стаж и направените осигурителни вноски като за лицата пенсионирали се след посочената дата размерът на пенсията да не е ограничен с максимален размер а да е в зависимост от тези показатели. В становището си МТСП пояснява, че след 31.12.2009г. ограничението в размера на получаваните суми по пар.6, ал.1 КСО ще се прилага не

18

само спрямо лицата, които ще се пенсионират след 1 януари 2010г. вкл., но и спрямо лицата които са се пенсионирали преди тази дата, тъй като пар.6, ал.1 ще е изчерпал действието си като преходна разпоредба на КСО. Според МС че Пар.6 ал.1 от Преходните и Заключителни разпоредби на КСО изрично предвижда, считано от 01.01.2010г., да отпадне така наречения „таван на пенсията“ за всички пенсионери. Прецизността изисква да се отбележи, че към настоящия момент законодателят е променил тази разпоредба като дата и с направеното изменение е продължен срока на действие на Пар.6, ал.1 от ПЗР на КСО –за пенсии, отпуснати до 31.12.2011г.

Според настоящия състав определянето на максимален размер на пенсията за лицата пенсионирали се до тази дата не съответства изцяло на принципа на солидарност, характерен за Държавното обществено осигуряване, тъй като създава възможност определена група лица пенсионирали се след тази дата да получават пенсии над ограничения размер и нарушава справедливия модел на пенсионно осигуряване, който българското общество е възприело. В настоящия случай съставът изхожда от обстоятелството, че лицата пенсионирали се преди и след посочената дата имат едно и също качество на пенсионер. Размерът на пенсията отразява приноса на съответното лице в обществения продукт през периода на неговата трудова активност. С горепосочената разпоредба настоящия състав счита, че поставя гражданите в различни групи с оглед формирането на пенсионните размери - на лицата пенсионирали се до 31 декември 2011г., които независимо от размера на трудовото възнаграждение и направените осигурителни вноски получават поради горепосоченото ограничение пенсии еднакви по размер и другата група, за които това ограничение не се отнася и чийто размер на пенсията е съобразен с горепосочените обстоятелства. До нарушение на принципа за равенство в третирането се стига в случаите, когато има различно отношение към еднакви случаи без обективно и разумно обосноваване. При тези данни настоящия състав приема, че разпоредбата на Параграф 6 ал.1 на Преходните и заключителни разпоредби на КСО нарушава равенството в третирането на лицата, чийто размер на пенсията е ограничен от разпоредбата на Параграф 6 ал.1 от ПЗР на КСО.

По повод въведеното изключение за посочените лица в разпоредбата на Параграф 6 ал.3 на Преходните и заключителни разпоредби на КСО с оглед на техния статут и обществено положение настоящият състав се е произнесъл вече (Решение №163/17.09.2009г.).

разглеждането на посочената разпоредба става безпредметно.

Предвид гореизложеното и на основание чл.64, чл.65 от ЗЗДискр. Комисия за защита от дискриминация:

РЕШИ:

УСТАНОВЯВА, че разпоредбата на Параграф 6 ал.1 от Преходните и заключителни разпоредби на КСО представлява непряка дискриминация по смисъла на чл.4 ал.3 от ЗЗДискр. и нарушава принципа на равно третиране спрямо лицата, чийто размер на пенсията е ограничен от разпоредбата на Параграф 6 ал.1 от КСО.

17

ПРЕПОРЪЧВА на основание чл.47,т.8 от Закона за защита от дискриминация на Министерски съвет като субект със законодателна инициатива по смисъла на чл.87,ал.1 от Конституцията на Република България да предприеме мерки за изменение на разпоредбата на Параграф 6, ал.1 от КСО с цел недопускане на непряка дискриминация спрямо лицата, чийто размер на пенсиите е ограничен от разпоредбата на Параграф 6 ал.1 от КСО.

Настоящото решение може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд, чрез Комисията за защита от дискриминация, по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14 /четиринадесет/ дневен срок от получаването му.

Председател:
Ирина Мулешкова

Членове:
Хари Алексиев

.....
Зора Генчева

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Подпис:

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 14507

София, 12/01/2009

Върховният административен съд на Република България - Седмо отделение, в закрито заседание на двадесет и трети ноември две хиляди и девета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЮЛИЯ КОВАЧЕВА

ЧЛЕНОВЕ: ИВАН РАДЕНКОВ

СОНЯ ЯНКУЛОВА

при секретар
на прокурора
от съдията

СОНЯ ЯНКУЛОВА

по адм. дело № 13804/2009. [1]

и с участието
изслуша докладваното

Производството е по чл. 160, ал. 2 във вр. с чл. 159, т.8 АПК.

Съдебното производство е образувано по жалба на Министъра на труда и социалната политика срещу решение №163 от 17.09.2009г. на Комисията за защита от дискриминация.

С молба от 27.10.2009г., подадена чрез административния орган, министърът на труда и социалната политика, на основание чл. 155, ал. 1 и 3 АПК оттегля жалбата си срещу решение №163 от 17.09.2009г. на Четвърти специализиран заседателен състав на Комисията за защита от дискриминация по преписка №56/2008г. Молбата е постъпила в съда на 10.11.2009г.

Видно от доказателствата по делото молбата е подадена от надлежно лице – жалбоподател по настоящото дело. Подписана е от заместник-министър Христина Митрева, на която със заповед №РД-01-906 от 23.10.2009г. на министъра на труда и социалната политика за периода от 24.10. до 28.10.2009г. включително, са възложени функциите на министър на труда и социалната политика.

Молбата е в исканата от закона форма. Волята на жалбоподателя е надлежно изявена. За оттеглянето не е необходимо съгласието на ответника по делото. С оглед на изложеното и на основание чл. 159, т. 8 АПК Върховният административен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ жалбата на Министъра на труда и социалната политика срещу решение №163 от 17.09.2009г. на Комисията за защита от дискриминация.

ПРЕКРАТЯВА съдебното производство по административно дело

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ
ВЯРНО С ОРКЪЗНАЛА
Подпис: _____

13804/2009г. по описа на Върховния административен съд.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО подлежи на обжалване пред петчленен състав на Върховния административен съд в седемдневен срок от деня на съобщението на страните.

**Вярно с оригинала,
секретар:**

ПРЕДСЕДАТЕЛ:/п/ Юлия Ковачева

ЧЛЕНОВЕ:/п/ Иван Раденков

/п/ Соня Янкулова

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Подпис:.....

**КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА
ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ**

гр.София 1125, бул."Драган Цанков" 35
тел.: 02/ 807 30 30, факс: 02/ 870 84 48
e-mail: kzd@kzd.bg

COMMISSION FOR PROTECTION
AGAINST DISCRIMINATION

COMMISSION FOR PROTECTION
AGAINST DISCRIMINATION

**COMMISSION FOR PROTECTION
AGAINST DISCRIMINATION**

35, Dragan Tsankov Str. ; 1125 Sofia, BULGARIA
phone: +359 2 807 30 30, fax: +359 2 870 84 48
e-mail: kzd@kzd.bg

РЕШЕНИЕ

№ 163/17.09.

гр.София, 2009г.

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ, Четвърти специализиран постоянен заседателен състав по чл.48 ал.2 т.3 от Закона за защита от дискриминация по признак образование, убеждение, политическа принадлежност, лично и обществено положение определен със заповеди № 178/ 20.12.2006г. и № 179/20.12.2006г. на Председателя на Комисията за защита от дискриминация, в открито заседание на петнадесети януари 2009 година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Есен Фикри
ЧЛЕНОВЕ: Хари Алексиев
Зора Генчева

разгледа докладваната от Хари Алексиев преписка № 56 по описа на Комисията за 2008 г. и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по преписката е образувано с Разпореждане на председателя на КЗД № 159 от 2008г. въз основа на жалба с вх.№44-00-424/08.02.2008г. подадена от Пенко Стоянов Бурлаков от гр.София. Въз основа на жалба подадена от Димитър Стоилов Чокоев от гр. София и сигнал от „Съюза на летците – ветерани в България“ от гр. София срещу текстове от Кодекса за социално осигуряване с разпореждания № 108 и №109 на председателя на КЗД са образувани преписки №41 и № 42 по описа на Комисията за защита от дискриминация за 2008г.

Въз основа на сигнал с вх.№16-17-17 подаден от инж. Ганчо Величков - председател на сдружение „Съюз на пенсионерите от урановата промишленост в България, гр.Бухово; адв. Тодор Костов - председател на „Национален съюз на миньорите – пенсионери от въгледобива“ гр.Сливен; Ваньо Йорданов Атанасов - бивш генерален директор на „Международната телекомуникационна компания SITA за България, Източна Европа, Кавказ и Азия“, гр. София, проф. Любомир Найденов Кънчев – бивш директор на „ИБИР- БАН“ и ръководител на лаборатория „Радио - имунология“ гр.София; Матей

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Подпис: _____

Стефанов Матеев – бивш зам. председател на ДЗИ и Христо Петров Величков – международен летец от Българската гражданска авиация гр.София с разпореждане №250 на председателя на КЗД е образувана пр. №121/2008г.

Четири преписки са обединени за съвместно разглеждане в общо производство под № 56/2006г. на обединената преписка.

Жалбоподателите и подателите на сигнала правят оплаквания, че установената горна граница на размера на пенсиите създава неравноправие между гражданите, чиито пенсии надхвърлят посочените в Параграф 6 на КСО размер и онези граждани, чиито пенсии са в по-нисък размер и са под установения законен таван. Изтъква се, че поради действието на параграф 6 на КСО жалбоподателите са третирани по – неблагоприятно при ежегодната индексация на пенсиите в сравнение с лицата, чиито пенсии са под "законния таван". Счита също, че разпоредбата на Параграф 6 от КСО създава неравноправие между гражданите, които търпят вреди от ограничението в размера на пенсиите по параграф 6 от КСО и лицата, които са изключени от приложното поле на това ограничение и посочени в чл.3 на параграф 6 от КСО. Сочат също, че Параграф 6 от КСО създава неравноправие между лицата пенсионирани се преди 2009г. и онези лица, които ще се пенсионират след 31.12.2009г.

Оплакванията на подателите на жалбите и сигнала сочат, като евентуален нарушител и ответна страна Народното събрание на Република България и Министерски съвет. По преписката, като заинтересовани страни са конституирани Министерство на труда и социалната политика, Министерство на финансите. Писмени становища по основателността на жалбата и сигнала са изразили МС, Министъра на финансите, министъра на труда и социалната политика. НС не изразява становище по основателността на жалбите и сигнала.

Комисията намира жалбата и подадения сигнал за допустими с оглед сезирането на административния орган в срока по чл.52 ал.1 от ЗЗДискр. Не са налице отрицателни процесуални предпоставки, възпрепятстващи образуването на производството и разглеждането на жалбата и сигнала по същество.

Въз основа на приложените по преписката писмени доказателства, обяснения на страните комисията прие за установено от фактическа и правна страна следното:

Становището на Министерски съвет е, че Кодексът за социално осигуряване е предвидил корективи на формулата за изчисляване размера на пенсиите, изразяващи се във фиксиране на минималните и максималните размери на пенсията или на сбора от пенсиите, получавани от едно лице. МС счита посочените корективи към настоящия момент са обществено приемливи. Според МС установяването на максимални и минимални пенсионни граници, както и тяхната взаимна обусловеност са продиктувани от действащата у нас система на пенсионно осигуряване, която се квалифицира като разходно покривна. Според тази система пенсионният таван е необходим, тъй като служи за гарантиране на минималните пенсии и спомага за растежа им. Посочват, че Държавното обществено осигуряване е система, чрез която се защитава общият интерес на осигурените лица, като от набиранияте осигурителни вноски на осигурените лица се обезпечават материалната защита на изпадналите в нужда лица поради настъпване на определени социални рискове – болест, старост, злополука, смърт и др. Чрез тези функции на преразпределение на доходите на осигурените лица според МС, системата на Държавно обществено осигуряване преодолява несъответствието между много високите и много ниските пенсии, гарантира се определено равнище на парите за старост, което да не обрича възрастните хора на бедност. МС счита, че с разпоредбите на Параграф 6 от Преходните и

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Подпис: ...

заклучителни разпоредби на КСО законодателят е постигнал социалната справедливост, прокламирана в Преамбюла на Конституцията на Република България, съобразявайки се с икономическата обстановка в страната, неблагоприятното съотношение между пенсионерите и с броя на активно заетите, осигурени лица, застаряването на населението, ниската раждаемост, равнището на безработица в страната и др.

Посочва, че принципът за определяне на минимални и максимални размери на пенсиите е пренесен в КСО от действалото до 31 декември 1999г. законодателство. Установяването на максималния размер на пенсиите се е регламентирал от разпоредбата на чл.47 В от отменения Закон за пенсиите. Конституционния съд на Република България в свое Решение № 21 от 1998г. по конституционно дело № 18 от 1997г. вече се е произнесъл по тази разпоредба, като е приел, че тя не противоречи на Конституцията и че тя е в съответствие с нейния Прсамбюл, както и с редица международни актове на Международната организация по труда. Отбелязва, че законодателят е предвидил ограниченията за максималния размер на пенсията или на сбора на пенсиите – така наречения таван на пенсиите, получавани от един пенсионер, да отпаднат от 1 януари 2010 г. МС не споделят исканията на жалбоподателите пред КЗД за изменение на КСО . Счита жалбите и сигнала за неоснователни. Постъпило е допълнително становище от МС по повод твърдението на жалбоподателите и сигналподателите, че разпоредбата на параграф 6 ал.3 от преходните и заключителни разпоредби на КСО е дискриминационна спрямо всички български граждани извън посочените в разпоредбата- Президент и вицепрезидент на Република България, Председател на НС, министър председател или съдия в Конституционен съд, за които не се отнася ограничението на максималния размер на получаваните от тях една или повече пенсии. МС обосновава изключението по отношение на посочените лица в разпоредбите на Параграф 6 ал.3 от преходните и заключителни разпоредби на КСО с оглед на техния статут и обществено положение, от правомощията им, които пряко произтичат и се осъществяват въз основа на Конституцията на Република България. Според МС с въведеното изключение законодателят изразява отношението на държавата към институциите, нейната особена грижа за осигуряването на приемливи условия и качество на живот на посочените лица след приключване на мандата им съответстващ на техния статут и на общественото им положение. МС излагат съображение, че това законодателно решение е обществено приемливо и необходимо, тъй като осигурява на посочените лица възможност за покриване на разходите, свързани с последващата им дейност в полза на обществото. В това отношение МС посочва, че в Мотивите на Решение №14 на КС от 1992г. по конституционно дело №14 от 1992г. няма конституционна забрана за ограничаване правата или за предоставяне на привилегии на други основания, различни от изчерпателно изброените в чл.6 ал.2 от Конституцията на Република България. Според правителството в определени случаи привилегиите, които Конституцията допуска са обществено необходими и социално оправдани за преодоляване на съществуващото неравенство. Като пример посочва, особената закрила на държавата и обществото за децата , останали без грижата на близките си за възрастните хора, както и за лицата с физически и психически увреждания предвидена в чл.47, ал.4 и чл.51, ал.3 от Конституцията на Република България. Заявяват, че привилегиите които се предоставят на тези граждани, са компенсаторни блага с оглед неизгодното им социалното положение в което са изпаднали.В подкрепа на твърдението си посочват, разпоредбата на Параграф 6, ал.5 от Преходните и заключителни разпоредби на КСО, която предвижда по отношение на военноинвалидите да не се прилага ограничение на максималния размер на получаваните от тях пенсии. Относно разпоредбата на Параграф 6 ал.3 посочват, че поради

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Подпис:

особеностите и важността на правата и задълженията, които имат някои граждани – президент, вицепрезидент на Република България, министър председател на Народното събрание или съдия на Конституционния съд те имат привилегировано правно положение спрямо останалите граждани. За да изпълняват високоотговорните си задължения Конституцията предоставя на тези лица съвкупност от права, чрез които им обезпечава по – голяма свобода и самостоятелност, сигурност и независимост, съответно качество на живот за отговорно изпълнение на функциите им, отколкото на други граждани. Според Министерство на труда и социалната политика видно от писмо с вх. №90-15-109/18.08.2008г. новото осигурително законодателство е възприело като принцип размерът на пенсиите за осигурителен стаж и възраст да бъде поставен в зависимост от участието на лицата в общественото осигуряване. Това участие се определя от продължителността на осигурителния стаж и внесените осигурителни вноски върху получените възнаграждения.

Ограничението по чл.47 от отменения Закон за пенсиите според МТСП може да бъде свързано с така наречения пенсионен минимум. Считат, че законно гарантирания минимум не само не е противоконституционен, но той се препоръчва от Конвенции на международната организация на труда. Посочват, като примери за това Конвенция №35 относно осигуровката инвалидност (индустрия и др.), 1993г. (вж.чл.7): Конвенция № 38 относно осигуровката инвалидност (индустрия и др.), 1993г.(чл.7); Конвенция №39 относно осигуровката смърт (индустрия и др.) 1993г. (чл.9) и пр. Министерство на труда и социалната политика заявява, че Конвенциите допускат размерът на пенсията да се състои от една определена сума или от процент от заплатата, която се взема под внимание за целите на осигуряването или от една променлива сума в зависимост от размера на направените вноски. Според МТСП при действащата пенсионна система пенсионен таван е необходим – той служи да гарантира минималните пенсии и да спомага за растежа им. Счита, че оспорената разпоредба удовлетворява изискванията и на социалната справедливост, изразена в Преамбюла на Конституцията на Република България. Министерство на труда и социалната политика счита, че разпоредбата на & б. ал.1 от ПЗР на КСО не е дискриминационна.

Министъра на финансите Пламен Орешарски изразява становище – писмо с вх. № 90-17-71 от 03.11.2008г., според което законодателството по пенсионното осигуряване отчита и оценява труда на лицата, които работят при рискови фактори и необичайна среда, в която се полага, поради косто са създадени специални условия за пенсиониране и превръщането на стажа по условията на чл.104 от КСО. Посочва, че през 2009г. се предвижда максималния размер на пенсиите да достигне 700 лв., тъй като максималния осигурителен доход за 2008г. е в размер на 2000 лв., което представлява ръст от 43 % спрямо максималния размер на пенсиите през 2008г. Счита, че посочената мярка ще доведе до значително увеличаване на пенсиите през 2009г. Според министъра на финансите максималния размер на пенсиите при разходопокривен тип пенсионна система, каквато е действащата в България, намира своята логика в наличието на максимален осигурителен доход, като праг, над който престава да съществува пенсионно осигуряване. Министъра на финансите не намира елементи на дискриминация нито в определянето на минимални пенсионни плащания, които не са обвързани с приноса нито определянето на максимални такива.

Съгласно & б ал.1 от преходните и заключителни разпоредби на Кодекса за социално осигуряване , максималният размер на получаваните една или повече пенсии, отпуснати до 31 декември 2009г. без добавките към тях, е равен на 35 на сто от максималния осигурителен доход за преходната календарна година, определен със Закона

за бюджета на държавното обществено осигуряване. От 1 януари 2008г. максималният размер на пенсиите е 490 лева при максимален месечен размер на осигурителния доход за 2007 г. от 1400 лева. Ограничението на размера на пенсиите и добавките към тях посочено в ал.1 на & 6 от ПЗР на КСО не се прилага за лицата визирани в разпоредбите на ал.3 и ал.5, а именно лицата, които са били президент и вицепрезидент на Република България, председател на народното събрание, министър председател или съдия в Конституционния съд, както и за военноинвалидите при навършване на възрастта по чл. 68 КСО. За всички останали пенсионери независимо от длъжностите, които са заемали и от вредността и тежестта на полагания труд се отнася т.нар. „таван на пенсиите“.

Министерски съвет определя кой труд към коя категория се причислява съобразно характера и особените условия на труд. Съгласно чл.104, ал.2 от КСО, при пенсиониране за осигурителен стаж и възраст осигурителния стаж се превръща, като три години осигурителен стаж от първа категория или четири години от втора категория се зачитат за пет години стаж от трета категория. Законодателят е предвидил и друг ред за превръщане на осигурителния стаж . В съотношение 1:3 се зачита при пенсиониране действително изслуженото време на лицата по чл.69 от КСО летателния състав на реактивната авиация, екипажите на подводните съдове и от водолазния състав /чл.104, ал.5 от КСО/. За лицата по чл. 69от КСО летателния състав на вигломоторната авиация, парашутистите, служещите в граничните участъци и граничните постове и на надводните кораби една година действително изслужено време се зачита за две години осигурителен стаж от трета категория./ чл.104, ал.6 от КСО/. Видно от твърдението на МС установяването на минимални и максимални пенсионни граници, както и тяхната взаимна обусловеност са продиктувани от действащата у нас система на пенсионно осигуряване, която се квалифицира, като разходно покривна. Според тази система пенсионният таван е необходим, тъй като служи за гарантиране на минималните пенсии и помага за растежа им. Считат, че разпоредбата на параграф 6 от преходните и заключителни разпоредби на КСО законодателят е постигнал социална справедливост, прокламирана в Преамбюла на Конституцията на Република България. Според твърдението на МТСП новото осигурително законодателство е възприело, като принцип размерът на пенсиите за осигурителен стаж и възраст да е поставен в зависимост от участието на лицата в общественото осигуряване, т.е. от продължителността на внесените осигурителни вноски. По преписката се установи, че размерът на получаваните пенсии от жалбоподателите и подателите на сигнала са определени в ограничен размер непропорционално на осигурителните вноски и в нарушение на принципа на справедливостта, които се изтъква от МС и МТСП. Видно от приложените по преписката доказателства труда на жалбоподателите и подателите на сигнала е оценен високо с висока заплата за страната върху, която са заплащани осигурителни вноски. Доводът на ответната страна, че с разпоредбата на параграф 6 от Преходните и заключителни разпоредби на КСО законодателят е постигнал социална справедливост е противоречива. Съображенията, които споделя настоящият състав, е че пенсията е основно конституционно право и не може да бъде накърнявано – чл.51, ал.1 от Конституцията. Размерът на пенсиите е основен елемент на това право. Той се определя от размерът на осигурителните вноски и отразява приносът на лицето към обществените блага през цялостната му трудова дейност. Настоящият състав счита, че солидарността намира израз в установяване на минимални прагове на пенсиите, във факта, че за всички пенсионери съгласно чл.70 от КСО важи една и съща формула за изчисляване на пенсията. Чрез нея те са поставени при равни условия. Но солидарността между получаващите пенсия не налага според настоящия състав да

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Подпис: _____

21

бъдат ограничени максималните размери на пенсиите до приемливи размери. Равни условия според настоящия състав не е равнозначно на равен размер на пенсията. Осигурителната система на държавното обществено осигуряване е изградена на два основни принципа-справедливост и солидарност. Справедливостта при определяне размерът на всички пенсии за трудова дейност изисква да се отчита приноса на всеки в осигурителния процес- размер на осигурителния доход, върху който се е осигурявало лицето и продължителността на осигуряването – осигурителен/трудов/ стаж. С разпоредбата на параграф 6 от Преходните и заключителни разпоредби на КСО законодателят е приравнил лица положили труд от различни категории, без да отчита инвестираните от тях пенсионни вноски в държавния бюджет, с което нарушава принципът на равно третиране. Тъй като не се касае за еднакъв и равностоеен труд в настоящият случай съставът счита, че установената горна граница на размера на пенсиите създава неравноправие между гражданите, чиито пенсии надхвърлят посочените в § 6 на КСО размер и онези граждани, чиито пенсии са в по-нисък размер.

В конкретния случай се касае за лица различаващи се по приноса си в осигурителния процес видно инвестираните от тях пенсионни вноски в държавния бюджет, които се третираат привидно по един и същ начин чрез разпоредбата на параграф 6 ал.1 от КСО, което води до поставяне в по-неблагоприятно положение на част от тях, без това да е необходимо и оправдано от закона. Последницата от прилагането на параграф 6 ал.1 от КСО има за резултат неравнопоставяне на определена категория лица в случая – пенсионери, които са внасяли по-високи осигурителни вноски за целите на пенсионното осигуряване в сравнение с други пенсионери, които имат по-малък принос в осигурителния процес според внесените от тях осигурителни суми. Настоящия състав счита, че разпоредбата на Параграф 6 ал.1 от КСО представлява непряка дискриминация по признак имуществено състояние доколкото размера на осигурителните вноски са част от имущественото състояние на лицата спрямо определена категория пенсионери без да са отчетени инвестираните от тях пенсионни вноски и без това да е обективно необходимо и оправдано от закона.

По отношение на възможността предвидена в Параграф 6 на КСО след 31.12.2009г. да не се прилага ограничение в размера на получаваните пенсии спрямо лицата, които ще се пенсионират след 1 януари 2010 настоящият състав счита, че определянето на максимален размер на пенсията за лицата пенсионирали се до тази дата не съответства изцяло на принципа на справедливост характерен за Държавното обществено осигуряване, тъй като създава възможност определена група лица пенсионирали се след тази дата да получават пенсии над ограничения размер и нарушава справедливия модел на пенсионно осигуряване, който българското общество е възприело. В настоящия случай съставът изхожда от обстоятелството, че лицата пенсионирали се преди и след посочената дата имат едно и също качество на пенсионер. До нарушение на принципа за равенство и недискриминация се стига в случаите, когато има различно отношение към еднакви случаи без обективно и разумно обосноваване. При тези данни настоящия състав приема, че разпоредбата на Параграф 6 ал.1 на Преходните и заключителни разпоредби на КСО нарушава равенството в третирането на лицата, чийто размер на пенсиите е ограничен от разпоредбата на Параграф 6 ал.1 от КСО.

Въведеното изключение за посочените лица в разпоредбата на Параграф 6 ал.3 на Преходните и заключителни разпоредби на КСО с оглед на техния статут и обществено положение настоящият състав счита, че не създава не равнопоставеност и не представлява по – неблагоприятно третиране спрямо лицата, които не влизат в посочената ал.3 на

Параграф 6 от КСО поради техния социален и професионален статус.

Настоящият състав приема, че поради статута, който имат някои граждани като президент, вицепрезидент на Република България, председател на Народното събрание, министър председател или съдия на Конституционния съд липсата на горна граница за техните пенсии не съставлява дискриминация спрямо останалите граждани, тъй като една такава мярка е приемлива и необходима спрямо тях при положение, че при изпълнение на техния мандат и дейност в полза на обществото законодателят е предвидил редица ограничения. Настоящият състав счита, че след пенсионирането това е необходимо и обективно оправдано и че преследва законова цел, която да аргументира изключването им от приложното поле на Параграф 6 ал.1.

По отношение на твърдението на жалбоподателите, че при индексацията на пенсиите им са третираны неравно в сравнение с лицата чиято пенсия е под законоустановения таван то по същество тази индексация не може да се реализира на практика предвид горния праг на пенсиите, установен в параграф 6, ал.1 от ПЗР на КСО.

Предвид гореизложеното и на основание чл.64,чл.65 от ЗЗДискр. Комисията за защита от дискриминация :

РЕШИ:

УСТАНОВЯВА, че разпоредбата на Параграф 6 ал.1 от Преходните и заключителни разпоредби на КСО представлява непряка дискриминация по смисъла на чл.4 ал.3 от ЗЗДискр. и нарушава принципът на равно третиране спрямо лицата, чийто размер на пенсиите е ограничен от разпоредбата на параграф 6 ал.1 от КСО.

ПРЕПОРЪЧВА на Народното събрание да отмени разпоредбата на ал.1 на Параграф 6 от КСО.

Решението подлежи на обжалване по реда на АПК чрез Комисията за защита от дискриминация пред Върховния административен съд на Република България в 14 дневен срок от съобщаването му на страните.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

[Signature]
/ Есен Фикрият /

ЧЛЕНОВЕ:

[Signature]
/ Хари Алексиев /

.....

[Signature]
/ Зора Генчева /

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ
ВЯРНО С ОРГИНАЛА
Подпис: